

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied
Cluster Natuurvergunningen
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum	17 maart 2022	Eigenaar	[REDACTED]
Uw kenmerk	DGNVLG-NV / 21265246 en DGNVLG-NV / 22034665	Telefoonnummer	[REDACTED]
Ons kenmerk/ID	LJV/RRN/vergunningaanvraag/ VT20150047-1982872088-115	Afdeling	Leefomgeving, Juridische Zaken en Vastgoed
Bijlage(n)	1		
Onderwerp	Emplacement Zaandam, Aanvullende gegevens		

Geachte [REDACTED],

**Leefomgeving, Juridische
Zaken en Vastgoed**

Bezoekadres

Moreelsepark 2
3511 EP Utrecht

Postadres

Postbus 2038
3500 GA Utrecht

www.prorail.nl

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft ProRail bij brief van 29 oktober 2021 verzocht om aanvullende gegevens ten aanzien van de vergunningaanvraag voor emplacement Zaandam. Deze aanvullende gegevens hebben betrekking op de ecologische onderbouwing en moeten uiterlijk 18 maart 2022 worden aangeleverd.

Hierbij ontvangt u de passende beoordeling "Ecologische beoordeling stikstof spoorwegemplacement Zaandam", d.d. 28 januari 2022 opgesteld door Bureau Waardenburg en Koolstra Advies.

Juridische kaders

In uw verlengingsbrief van de aanlevertermijn van 3 februari 2022 geeft u aan een nadere ecologische onderbouwing niet opportuun te vinden in de huidige stand van zaken en vanuit de huidige juridische kaders. Om die reden vraagt u ProRail om voor 18 maart 2022 de mogelijkheden van in- en/of extern salderen uit te werken. Ten aanzien van intern salderen heeft ProRail het op dit moment maximaal haalbare gedaan om de stikstofdepositie te verlagen door opdracht te verlenen om een elektriciteitsvoorziening aan te laten leggen. Hierover in de volgende paragraaf meer.

Ten aanzien extern salderen is ProRail van mening dat extern salderen niet aan de orde is, nu uit de nadere ecologische onderbouwing blijkt dat de beperkte stikstofdepositie niet leidt tot significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden.

Bovendien acht ProRail onderzoek naar extern salderen gegeven de recente jurisprudentie niet opportuun, nog los van de tijd die daarvoor tot 18 maart a.s. ontbreekt. Elke depositiereductie verkregen door extern salderen, dient volgens deze jurisprudentie ten goede te komen aan het verminderen van een overbelaste situatie en kan in casu daarom niet ingezet worden om de bestaande depositie van Zaandam weg te nemen.

ProRail heeft u gevraagd om een nadere uitleg van de stelling dat het gegeven de huidige stand van zaken en vanuit de huidige juridische kaders niet opportuun is om nadere ecologische onderbouwing te geven. Deze uitleg heeft u per mail van 21 februari jl. gegeven.

ProRail is het niet eens met het standpunt dat in de passende beoordeling niet van de gegevens waar de passende beoordeling op is gebaseerd, uitgegaan kon worden. Er is uitgegaan van de best beschikbare kennis en informatie. De verantwoordelijkheid voor deze informatie ligt op grond van de Wet natuurbescherming bij de minister van LNV en, in dit geval, bij de provincies Noord-Holland en Utrecht. Artikel 1.8 van de Wet natuurbescherming bepaalt dat de minister toeziet op de staat van instandhouding van de natuurlijke habitats in Natura 2000-gebieden en zorgt draagt voor de verstrekking van gegevens aan de Europese Commissie overeenkomstig de vereisten van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. In dit kader dienen gedeputeerde staten gegevens van genomen besluiten of getroffen maatregelen of gegevens die betrekking hebben op de staat van instandhouding te verstrekken aan de minister (artikel 1.8, lid 3, Wnb). Deze verplichting van gedeputeerde staten is uitgewerkt in artikel 1.12 en 2.3 van de Wet natuurbescherming, waarbij gedeputeerde staten zorg dienen te dragen voor een gunstige staat van instandhouding en het opstellen van beheerplannen. Dit brengt als vanzelf met zich mee dat gedeputeerde staten ook verantwoordelijk zijn voor het vaststellen van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden (door middel van het verzamelen van adequate en recente informatie over de kwaliteit van gebieden en deze ook periodiek te actualiseren) en het monitoren daarvan.

Gezien de verplichtingen die volgen uit de Wet natuurbescherming moet een initiatiefnemer er vanuit kunnen gaan dat provincies over de best beschikbare kennis en informatie beschikken. Deze verantwoordelijkheid hoort niet thuis bij de initiatiefnemer mede gelet op de grootte van de betrokken Natura 2000-gebieden is dat, zeker in dit geval, niet realistisch. Gezien uw kritiek op de passende beoordeling (zie hierna) zou een veldbezoek overigens ook niet van extra waarde zijn. Immers, ook als geconstateerd wordt dat de kwaliteit van habitattypen goed is in een situatie met een overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW), geeft u aan dat op basis van de passende beoordeling significante effecten niet kunnen worden uitgesloten.

Daarnaast heeft u kritiek op de volledigheid van de analyse in de passende beoordeling. Daar ga ik hierin puntsgewijs op in.

- U stelt de vraag of alle juridisch beschermde kwaliteitsaspecten, zoals beschreven in de profieldocumenten, zijn beoordeeld en of deze aspecten mogelijk door stikstof aangetast kunnen worden. Bij de beoordeling is gekeken naar de kwaliteit van de vegetatie en de sleutelfactoren en knelpunten met betrekking tot de abiotiek. Dit is gekaderd aan de belangrijkste sturende factoren voor kwaliteit in veenweidegebieden en duingebieden zoals beschreven op basis van recente literatuur. Gevolgen voor typische vlinder- en vogelsoorten zijn niet meegenomen omdat a) deze informatie niet dekkend beschikbaar is en b) het gelet op de omvang van het effectgebied niet realistisch is dit in kaart te brengen. Wel zijn opmerkingen uit de gebiedsanalyses (met name met betrekking tot Vochtige heide) meegenomen.
- Daarnaast stelt u dat bij de beoordeling geen rekening mag worden gehouden met herstelmaatregelen, aangezien die zijn bedoeld als passende maatregelen (zoals bedoeld in artikel 6.2 van de Habitatrichtlijn). In de beoordeling zijn herstelmaatregelen niet meegenomen. Wel is rekening gehouden met het herstellen van beheer waar achterstallig beheer als knelpunt is genoemd. In dit kader zijn in de passende beoordeling herstelmaatregelen wel beschreven omdat een bijdrage van stikstofdepositie de effectiviteit van herstelmaatregelen niet in de weg mag zitten.
- Vervolgens geeft u aan dat ook al is op alle kwaliteitsaspecten een verbetering of tenminste geen verslechtering geconstateerd én beide zaken geen effect zijn van herstelmaatregelen, daarmee dan nog niet gezegd is dat extra stikstofdepositie geen significant effect kan hebben, aangezien sprake is van een overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW).
U maakt hierbij ten onrechte geen onderscheid tussen herstelmaatregelen (waarnaar in de passende beoordeling niet is verwezen) en regulier beheer (waarnaar wel is verwezen). Het betreft hier in veel gevallen habitattypen (laagveen, heide,

duingraslanden) die zonder beheer als gevolg van successie langzaamaan ontwikkelen tot bos. Ook bij een depositie onder de KDW hebben deze habitattypen beheer nodig. Met dit regulier instandhoudingsbeheer kan en mag rekening gehouden worden bij een ecologische beoordeling van een toename van stikstofdepositie. Overigens gaat het in dit geval om stikstofdepositie die al vanaf 2008 deel uit maakt van de achtergronddepositie.

- Tenslotte geeft u aan dat ten minste een steekhoudende redenering moeten worden opgenomen in de passende beoordeling waarom de standaardredenering bij toenemende KDW-overschrijding (namelijk dat significante effecten niet zijn uit te sluiten) niet van toepassing zou zijn voor alle relevante habitattypen en alle betrokken gebieden van de passende beoordeling.
In de passende beoordeling zijn de effecten niet generiek beschreven maar is ingegaan op de situatie per habitatype en per Natura 2000-gebied. Ook is aangegeven hoe de overschrijding van de KDW (de huidige achtergronddepositie) zich verhoudt tot de belangrijkste sturende factoren voor kwaliteit in veenweidegebieden (beheer) en duingebieden (verstuiving). Niet in het geding is dat het effect van een te hoge stikstofbelasting als negatief kan worden beoordeeld, ook als de kwaliteit van het habitat goed is. Dit leidt tot een opgave voor daling van de KDW tot enkele honderden mol. Bij de effectbeoordeling is de projectbijdrage aan de (overschrijding) van de KDW beoordeeld. Geconcludeerd is dat 1) geen aantoonbare effecten zijn van de projectbijdrage op de kwaliteit en 2) de opgave voor de gewenste daling niet verzwaard wordt door de projectbijdrage.

Het uitgangspunt van uw ministerie lijkt te zijn dat dat voor elke toename op een overbelast habitatype significante effecten nooit kunnen worden uitgesloten, want ook al bevindt het habitatype zich in uitzonderlijke kwaliteit, dan nog kan dit elk moment omklappen vanwege die overbelasting. Naar inzicht van ProRail is dit een onjuiste toepassing van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming, waarin de projectbijdrage moet worden beoordeeld, los van de beoordeling van de achtergronddepositie. Voor het verlagen van de achtergronddepositie/het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden moet toepassing worden gegeven aan artikel 2.2 van de Wet natuurbescherming. Deze artikelen worden door uw ministerie ten onrechte aan elkaar gekoppeld.

ProRail en haar adviseurs zijn van mening dat met een nadere ecologische onderbouwing (passende beoordeling) in deze situatie een passende aanvraag voor een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming kan worden gedaan.

Over de nadere ecologische onderbouwing vindt overleg plaats tussen de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, zowel op ambtelijk als op bestuursniveau. Alvorens een besluit te nemen ten aanzien van deze vergunningaanvraag verzoeken wij u kennis te nemen van de inhoud van deze gesprekken.

Energievoorziening

In verband met de stikstofproblematiek in Nederland en de ambitie van ProRail op het gebied van duurzaamheid, is gekeken naar maatregelen op emplacement Zaandam om de stikstofdepositie te verminderen. ProRail heeft besloten om een zwaardere elektriciteitsvoorziening op het emplacement te realiseren waardoor voor het reinigingsproces en het warmdraaien van de slijptreinen de inzet van dieselmotoren (deels) niet meer nodig is. De netaansluiting voor de zwaardere elektriciteitsvoorziening zal uiterlijk eind 2024 gereed zijn. Voor de levering van het zwaardere vermogen is ProRail afhankelijk van de capaciteit van netbeheerder Liander. Gezien de huidige transportbeperkingen op het netwerk kan het zijn dat dit vermogen enkele jaren later wordt geleverd.

Als gevolg van de zwaardere elektriciteitsvoorziening wordt de emissie van het toekomstig gebruik van het emplacement fors gereduceerd. De maximale depositiebijdrage in Natura 2000-

gebieden neemt daardoor sterk af, evenals het oppervlak aan stikstof gevoelige habitattypen . Dit betekent dat voor een aantal Natura 2000-gebieden alleen nog sprake is van een tijdelijke stikstofdepositie tot het moment van levering van het zwaardere vermogen. De zwaardere elektriciteitsvoorziening maakt onderdeel uit van de passende beoordeling.

Passende beoordeling

De passende beoordeling heeft betrekking op activiteiten op emplacement Zaandam die leiden tot stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Vanwege de aanleg van de zwaardere elektriciteitsvoorziening is onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en permanente effecten. Voor de natuurgegevens van de habitattypen is uitgegaan van de best beschikbare actuele informatie van de provincies Noord-Holland en Utrecht. Daarnaast is gebruik gemaakt van de PAS-gebiedsanalyses en Natura 2000-beheerplannen voor het vaststellen van mogelijke gebiedsgerichte knelpunten en oplossingen ten aanzien van de instandhoudingsdoelstellingen. En voor de stand van zaken van de uit te voeren PAS-maatregelen zijn de gebiedsrapportages gebruikt.

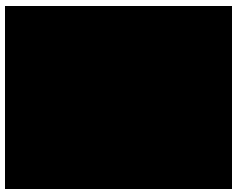
De conclusie van de ecologische beoordeling is dat de bijdrage van emplacement Zaandam, die reeds jaren deel uitmaakt van de totale stikstofdepositie en geen effect heeft op de kwaliteit en instandhouding van de betreffende habitattypen.

Verzoek om vergunning

Op basis van de conclusies uit de passende beoordeling verzoekt ProRail u een vergunning op basis van artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming te verlenen voor de activiteiten op emplacement Zaandam die leiden tot stikstofdepositie.

ProRail vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Manager Publiekrecht